

TRẢ BÀI VIẾT SỐ 7

(1 tiết)

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Giúp HS :

- Nắm được đặc điểm và yêu cầu của đề văn trong *Bài viết số 7*.
- Biết cách phân tích đề văn nghị luận về một vấn đề xã hội đặt ra trong tác phẩm văn học ; nhận ra được ưu điểm và nhược điểm của bài viết.

150

việc dạy học làm văn ; khắc phục các nhược điểm thường gặp trong các tiết trả bài đã nêu. Xem xét và so sánh kết quả *Bài viết số 7* với các bài viết trước để thấy được sự tiến bộ của HS, từ đó đánh giá đúng những ưu điểm và khuyết điểm của bài viết. Chú ý nhắc nhở HS các lỗi cần tránh khi viết hai dạng bài nghị luận đã nêu.

III – TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Phần mở đầu. GV nêu yêu cầu và nhiệm vụ của tiết học.

2. Phần nội dung chính

Nhìn chung, quy trình tiết trả bài viết đều có các yêu cầu giống nhau, chỉ khác ở nội dung đề văn của từng bài viết. Trong tiết *Trả bài viết số 1*, chúng tôi đã nêu lên quy trình của tiết trả bài với các bước sau :

- a) Nêu lại đề và tập trung phân tích, tìm hiểu đề.
- b) Tổ chức cho HS thảo luận, xây dựng đáp án (dàn ý).
- c) Nhận xét và đánh giá bài viết của HS.
- d) Sửa chữa lỗi của bài viết.

3. Phần củng cố. Trả bài và biểu dương, nhắc nhở.

GV xem lại quy trình này để thực hiện tiết *Trả bài viết số 7* với những nội dung của đề văn cụ thể.

II – NHỮNG ĐIỂM CẦN LƯU Ý

1. Về nội dung

a) Các đề kiểm tra ở *Bài viết số 7* yêu cầu HS viết các dạng bài nghị luận về một vấn đề xã hội đặt ra trong tác phẩm văn học. GV cần lưu ý HS đọc và tìm hiểu ở nhà tất cả các đề nêu trong *Bài viết số 7*. Nhận xét về đặc điểm của các dạng đề nêu trong bài này. Phân tích và chỉ ra những yêu cầu của mỗi đề. Thời gian trả bài trên lớp chỉ tập trung vào đề văn đã viết, nhưng có liên hệ với các đề khác đã nêu trong *Bài viết số 7* để làm sáng tỏ dạng đề này. Vì lí thuyết nhiều khi không bao quát hết được các dạng đề cụ thể, cho nên GV cần chú ý dạng đề ở bài viết này có gì giống và khác với các dạng đề đã học ở bài lí thuyết để tìm hiểu và viết bài cho đúng hướng. Lưu ý HS về trọng tâm bài viết chính là những suy nghĩ của người viết về vấn đề xã hội chứ không phải là phân tích tác phẩm văn học. Tuy nhiên, vẫn cần chú ý phạm vi tư liệu văn học của bài viết này, vì phải phân tích, giới thiệu sơ lược vấn đề xã hội ấy đặt ra trong tác phẩm văn học như thế nào trước khi phát biểu quan niệm và ý kiến của mình.

b) Dù đề do GV tự ra hay lựa chọn một trong các đề mà SGK *Ngữ văn 12 Nâng cao*, tập hai đã nêu thì bài viết này cũng nhằm vào các nhiệm vụ chính sau đây :

– Ôn lại cách làm bài *nghị luận về một vấn đề xã hội trong tác phẩm văn học* đã học qua thực hành viết bài.

– Kiểm tra năng lực vận dụng kết hợp những kiến thức và kĩ năng về các thao tác lập luận cũng như các phương thức biểu đạt vào bài viết.

– Đánh giá được những ưu điểm và hạn chế của HS trong việc viết bài nghị luận về một vấn đề xã hội trong tác phẩm văn học để có phương hướng phát huy hoặc khắc phục, sửa chữa.

Đề văn, đáp án và những nhận xét, đánh giá của GV về ưu điểm và nhược điểm trong bài viết của HS cần phải tập trung vào những yêu cầu cơ bản trên đây. Tất nhiên, ngoài nội dung chính vừa nêu, vẫn cần xem xét các kĩ năng viết nói chung, như bố cục (*mở bài, thân bài, kết bài*), các lỗi diễn đạt và trình bày của HS như ở bất cứ bài viết nào. SGK cũng đã nêu lên các yêu cầu để HS suy nghĩ, đối chiếu và tự nhận xét bài của mình theo các yêu cầu này (xem trong *Trả bài viết số 7*, SGK *Ngữ văn 12 Nâng cao*, tập hai).

2. Về phương pháp

GV xem lại yêu cầu của tiết *Trả bài viết số 1* (*Ngữ văn 12 Nâng cao*, tập một) để thấy hết ý nghĩa hết sức thiết thực và quan trọng của việc trả bài trong